

Цел: Презентација на Студијата за оцена на влијанието врз животната средина и социјални аспекти од изградба на ХЕЦ “Бошков Мост“ и одржување на Јавна расправа

Согласно законската легислатива од областа на заштитата на животната средина и изработката на Студии за оцена на влијанието врз животната средина, како обврзувачки акт при изработката на Студиите и нивното одобрување е и одржување на Јавни расправи. Врз основа на овие барања, а за потребите на ОВЖССА ХЕЦ “Бошков Мост“ на ден 14.09.2011 година во просториите на Град Скопје се одржа кратка презентација на нацрт верзијата на Студијата и по презентацијата се одржа Јавна расправа. На оваа Јавна расправа присуствуваа:

Експертски тим:

Менка Спировска	ДЕКОНС ЕМА
Маја Коцова	ДЕКОНС ЕМА
Ана Десподовска	ДЕКОНС ЕМА
Олгица Мицевска	ГЕИНГ
Борис Стипцаров	Ка групација - Скопје
Константин Сидеровски	ЕЛЕМ - Независен консултант
проф. д-р Јане Ацевски	Шумарски Факултет
Barrie Mould	EBRD
Sarah Ruck	EBRD
Francesco Corbo	EBRD

Државни институции:

Влатко Цветановски	МЖСПП
Билјана Спировска	МЖСПП
Дејана Наумчевска	МЖСПП
Сашко Јорданов	МЖСПП
Иван Трпески	ЕЛЕМ
Звонко Кушоски	ЕЛЕМ
Горан Стоилов	ЕЛЕМ

Невладини организации:

Ана Чоловиќ Лешоска	Еко-Свест
---------------------	-----------

Петар Бошевски	Еколошко друштво “Екоскоп “ - Скопје
Методија Велевски	Македонско Еколошко Друштво
Александра Бујароска	Фронт 21/42 - Скопје

Јавност:

Лада Трајчевска	Здружение на граѓани “Св. Илија“, с. Селце
Андреја Филимановски	с. Росоки
Исјановски Љубомир	с. Росоки
Исјановски Ацо	с. Росоки
Исјановски Сашо	с. Росоки
Драган Огненовски	с. Тресонче
Саржоски Јосиф	с. Тресонче

На почетокот на состанокот беа поделени информативни материјали наменети за претставниците на невладините организации, засегнатата јавност и другите присутни.

Состанокот го отвори Влатко Цветановски (МЖСПП), кој ја објасни законската процедура за изработка на ОВЖС Студиите, како и постапката за нивно одобрување, и ја нагласи целта на одржувањето на Јавните расправи.

Следуваше видео симулација на хидроцентралата, нејзините придружни елементи и нивната диспозиција. По видео симулацијата менаџерот на Студијата – Менка Спировска (ДЕКОНС ЕМА) ја презентираше Студијата, при што особено беа елаборирани влијанијата од изградбата на хидроелектраната врз основните медиуми и области на животната средина, и мерките за намалување на детектираните влијанија.

После кратката презентација на Студијата следуваа прашања, сугестии и мислења од страна на претставниците на невладините организации, и другите присутни:

Прашање: Жител од село Росоки – Дали е предвидена заштита на случајните посетители на локацијата од несреќи и зашто не е избрана друга локација за изградба на хидроцентралата.

Одговор: Менка Спировска (ДЕКОНС – ЕМА) – Во сите фази (подготвителна, конструктивна, оперативна) предвидени се мерки (прегради и сл.) за заштита на посетителите од инциденти.

Одговор: Иван Трпевски (ЕЛЕМ) – Локацијата за изградба на ХЕЦ е избрана по опсежни анализи на повеќе техничко-технолошки решенија, така што избраната локација е најоптимална од економски, технички и енергетски аспект.

Прашање и коментар: Андреа Филимановски (с. Росоки) – Зашто во оваа фаза од проектот конечната траса на цевководот од браната кон селото Росоки не е дефинирана. Од позицијата на цевководот ќе зависат и барањата од страна на жителите на селото. Присуството на тешката градежна механизација кај Росочка река ќе предизвика нарушување на мирот на жителите на селото, како и негативни ефекти врз животната средина (несоодветно одлагање на градежен шут и сл.).

Одговор: Иван Трпевски (ЕЛЕМ) – Во моментот бидејќи не е позната технологијата на изградба на цевководот не може прецизно да се одреди трасата на цевководот, откако истата ќе се дефинира во Основниот проект ќе се земат во предвид и барањата на жителите на село Росоки.

Одговор: Менка Спиrowsка (ДЕКОНС ЕМА) – Материјалот од земјените ископи ќе се реискористува, детални проценки за количините на земјен материјал ќе се направат на ниво на Основен и Изведбен проект. При конструирање на цевководот изведувачот ќе ги земе во предвид предложените мерки од Студијата со цел негативни ефекти од визуелен аспект и од аспект на заштита животната средина да се сведат на минимум.

Предлог: Андреа Филимановски (с. Росоки) – Изградба на кеј кај Росочка река за да се задржи биолошкиот минимум на реката.

Коментар и прашање: Драган Огненоvски (с. Тресонче) – Го изложи своето негативно искуство од изградбата на малата хидроцентрала кај Селска река (прекумерно сечење на шумски заедници, неадекватно одлагање на отпад, несовесно однесување на градежните работници). Дали е изработена Студија за оваа мала ХЕЦ. Дали е земен во предвид предлогот на жителите од село Тресонче за кејско уредување на река Тресонечка.

Одговор: Менка Спиrowsка (ДЕКОНС ЕМА) – Согласно законската легислатива од областа на заштитата на животната средина за мали хидроелектрани се изработува Елаборат не Студија. За надминување на оваа проблематика надлежните органи (НП “Маврово“, Општината) треба да превземат мерки.

Одговор: Иван Трпевски (ЕЛЕМ) – Техничко решение за кејско уредување на река Тресонечка – нема, има идејно решение, при избор на најпогодно решение ќе бидат консултирани жителите на малото Кадиевци.

Прашање: Петар Бошевски (Еко-Скоп) – Како ќе се изведува автомониторингот за протокот на реките.

Одговор: Менка Спиrowsка (ДЕКОНС ЕМА) – Ќе има неколку мерни места од кои ќе се следи протокот на реките и доколку се намали нивото на вода во реките, ќе се прекине земањето на вода од таа река за да се обезбеди бараниот биолошки минимум. Техничко решение за спроведување на мониторингот сеуште нема, меѓутоа во иднина ќе се направи спецификација и избор на најповолна опрема.

Прашање: Петар Бошевски (Еко-Скоп) – Кој ќе го спроведува биомониторинг и дали истиот ќе се спроведе една година пред да започне изградбата на хидроцентралата.

Одговор: Иван Трпевски (ЕЛЕМ) – Се води процедура за избор на мониторинг тело од независни консултанти кои ќе го спроведуваат мониторингот. Критериумите за имплементација на мониторингот се дадени во Студијата и истиот ќе се реализира плански и етапно, согласно предвидените активности за изградба на ХЕЦ “Бошков Мост“.

Коментар: Звонко Кушовки (ЕЛЕМ) – Деталите за начинот на спроведување на биомониторингот, за техничките решенија во фаза на Идеен проект неможе прецизно да се разгледуваат. Во оваа фаза сеуште нема урбанистички план за локацијата каде што ќе биде изградена хидроцентралата.

Прашање: Ана Чоловиќ Лешоска (Еко – Свест) – Дали во Студијата е разгледувана опција во која не се предвидува сечење на единки од реликтниот вид – див костен.

Одговор: Менка Спиrowsка (ДЕКОНС-ЕМА) – Во Студијата не е споменато дека ќе се сечат единки од дивниот костен. **Одговор:** проф. д-р Јане Ацевски (Шумарски Факултет) – Сифонот нема да се вкопува во земја, така што нема да влијае директно врз дивниот

костен. Намалувањето на количината на подземна вода и антропогениот фактор (појавата на диви популации од дивиот костен) може негативно да влијаат врз овие единки.

Предлог: Ана Чоловиќ Лешоска (Еко – Свест) – Примена на зелена инфраструктура при изградбата на ХЕЦ “Бошков Мост”.

Прашање: Ана Чоловиќ Лешоска (Еко – Свест) – На кои локации ќе бидат стационарни пумпите.

Одговор: Иван Трпевски (ЕЛЕМ) – Не се предвидуваат големи пумпи во хидроелектраната како систем, само во тунелот се предвидени мали пумпи.

Прашање: Ана Чоловиќ Лешоска (Еко – Свест) – Дали ЕЛЕМ на својата веб страна ќе ги објави коментарите, прашањата од Јавните расправи и одговорите.

Одговор: Иван Трпевски (ЕЛЕМ) – Во процес е подготовка на нова интернет страница, на која ќе бидат објавени Записниците од сите одржани Јавни расправи, а одговорите на прашањата се во фаза на подготовка.

Прашање: Петар Бошевски (Еко-Скоп) – Дали ќе се спроведува мониторингот за време на градежната и оперативната фаза и кој ќе го биде одговорен за неговата реализација.

Одговор: Менка Спиrowsка (ДЕКОНС – ЕМА) – Мониторингот ќе се спроведува во сите фази, а во мониторинг телото може да има и членови од невладини организации и граѓани.

Прашање: Александра Бујароска (Фронт) – Дали Плановите за биомониторинг, за управување со сообраќајот ќе бидат достапни за јавноста.

Одговор: Менка Спиrowsка (ДЕКОНС – ЕМА) – Во Идејниот проект нема изработено Планови, во Студијата предложени се како мерка и да се подготват во фазата на Основен проект и согласно законската регулатива ќе бидат транспарентни и достапни за јавноста.

Коментар: Константин Сидеровски (ЕЛЕМ) – За градежниот изведувач овие планови ќе бидат обврзувачка категорија во тендерот за избор на најповолен понудувач.

Прашање: Александра Бујароска (Фронт) – Зашто Студијата е изработена пред да се направи ревалоризација на НП “Маврово”.

Одговор: Менка Спиrowsка (ДЕКОНС – ЕМА) – Детално е согледана состојбата на терен, извршен е увид во експертските извештаи за ревалоризација на НП “Маврово”, спроведени се дополнителни анализи на водениот и шумскиот биодиверзитет и затоа е предложен едногодишен мониторинг во кој ќе се опфатат сите сезони.

Прашање: Методија Велеvски (МЕД) – Зашто техничките решенија во оваа фаза не се подетално опишани (каде ќе се одлага отпадот, каде ќе биде лоциран каменоломот) за изработувачите на Студијата да можат да предложат попрецизни мерки за заштита на животната средина.

Одговор: Иван Трпевски (ЕЛЕМ) – Проектот е комплексен и во оваа фаза неможе да се одредат сите технички решенија и сите проблеми кои ќе се појават во иднина ќе се решаваат во соработка со месното население, државните органи на еколошки прифатлив начин.

Скопје, 16.09.2011 година

Записничар: м-р Олгица Мицевска, дипл.инж.по биологија